

Du Hellige Ånd som bringer evangeliet ut over hele vår jord, du livets og sannhetens Ånd, vi ber deg: fullfør pinsens under, og begynn med oss som er samlet til gudstjeneste i dag i Rjukan kirke.

Gjør oss skikket til å virke for din sak i bygd og by.

Fyll med ånd og kraft din kirke, gjør den atter sterk og ny!

Amen. (NoS. 430)

Høytidsvers: 213,1; Kom, sannhets Ånd, og vitne giv.

Prekentekest: Joh 14,15-21

Jesus sa: Dersom dere elsker meg, holder dere mine bud. Og jeg vil be Faderen, og han skal gi dere en annen talsmann, som skal bli hos dere for alltid: sannhetens Ånd. Verden kan ikke ta imot ham, for verden ser ham ikke og kjenner ham ikke. Men dere kjenner ham; han blir hos dere og skal være i dere. Jeg skal ikke la dere bli igjen som foreldreløse barn, jeg kommer til dere. Om en liten stund ser ikke verden meg mer. Men dere ser meg, for jeg lever, og dere skal også leve. Den dagen skal dere skjønne at jeg er i min Far, og at dere er i meg og jeg i dere. Den som har mine bud og holder dem, han er det som elsker meg. Og den som elsker meg, skal elses av min Far. Også jeg skal elske ham og åpenbare meg for ham.

Slik lyder Herrens ord.

Pinse er Den Hellige Ånds høytid. Har dere lagt merke til at her i kirken har kunstnere avbildet Den Hellige Ånd. Torvald Moseid, som har laget glassmaleriene, har laget to vinduer med motiv fra pinsedagen. Dere ser dem borte ved døpefonten. Motivet er ildtunger, slike som viste seg over hodet på apostlene pinsedagen i Jerusalem. Ildtungene, sammen med duen i dåpsfatet, er det nærmeste vi kommer et bilde av Den Hellige Ånd i kirken. Det er ikke tilfeldig at Moseid har valgt dette motivet ved døpefonten. På pinsedagen ble mennesker for første gang døpt med vann og Ånd i den kristne dåpen. Den dagen, fortelles det, ble 3000 mennesker lagt til menigheten i Jerusalem.

Hos oss har vi noen søndager med én dåp, noen med fire dåp, men aldri så mange som tre tusen på én gang. Likevel har et tilsvarende antall mennesker blitt døpt bare i denne ene kirken siden den ble vigslet den 21. desember 1915 av biskop Bernt Andreas Støylen. Det er en betydelig

*Motiv: Ildtunger
Av Torvald Moseid*

døpebevegelse i vårt folk. Det hele startet på pinsedagen i Jerusalem. På grunn av denne veldige utrustingen kirken fikk i og med Åndens komme, kalles pinsedagen kirkens fødselsdag. Men egentlig var menigheten der allerede før pinsedagen. Helt fra gammeltestamentlig tid, da Abraham ble utvalgt, har Gud hatt sitt folk. Den gang var Guds folk begrenset til Israels ætt. Men i og med Åndens komme, har også hedningefolkene som vi tilhører fått mulighet til å bli innlemmet i dette Guds folk og menighet.

For jødene var pinsen en stor fest for førstegrøden ved starten av hvete høsten, men også til minne om at Gud gav Moseloven på Sinai. Dette siste ble mer og mer markert med tiden. Da Ånden kom over disiplene på pinsedagen, feiret derfor alle jødene pinse som en glad fest til minne om de ti bud og loven de hadde fått av Gud. Jeg har hørt at den dag i dag kan man se ortodokse jøder danse i gatene i Jerusalem under pinsehøytiden, og Thoráen, dvs. bokrullen med Mosebøkene bæres i prosesjon og folk samles rundt den.

Så hører vi at Jesus i prekenteksten i dag forbereder disiplene, og gjennom dem forbereder kirken på pinsen i det han minner om nettopp forholdet til loven og budene. Vår pretekst omkranses av denne påminnelsen. Jesus sier: "Dersom dere elsker meg, holder dere mine bud," og "den som har mine bud og holder dem, han er det som elsker meg."

Så kan vi spørre: Kristen tro, er ikke det nettopp å være fri fra loven? Er det ikke evangeliet som gjelder i dag, og ikke lovens bud? Det er mye forkynnelse i dag som forutsetter at det er satt en stor svart strek over hele loven og budene, og det er sagt at kristendommen er ikke bud, men evangelium. Har budene likevel gyldighet den dag i dag?

La oss holde fast på at evangeliet er det glade budskapet om hva Jesus gjorde for oss for å frelse, og at vi ved dåpen, og ved å tro at dette er sant tar imot frelsen. Slik er evangeliet det sentrale i kristendommen, og vi kan lese i Joh 3,16 at Guds kjærlighet til oss var drivkraften bak Guds handling for å frelse oss. Det står også skrevet at Jesus kom ikke for å oppheve loven og profetene, men for å oppfylle. (Matt 5,17) Derfor gjelder budene i dag. De er ikke satt ut av kraft, men de har fått en annen motivasjon i den som tror.

Det skjer noe med den som tror på Jesus. Det er kommet en inn i våre liv som skaper et forhold til vår Frelser, et forhold som er preget av kjærlighet. Og denne kjærligheten er knyttet sammen med en kjærlighet til de ordene Gud har talt og en lyst til å følge Gud, men ikke som en trang til å følge ordre av frykt for straff, derimot en motivasjon ut fra kjærlighet og respekt. Han som skaper dette i oss er kjærlighetens budbringer, Den Hellige Ånd.

Loven og budene gjelder ikke som vei til frelse. Ingen kan begynne i den enden for å bli kristen. Evangeliet frelser, dåpen og troen på Jesus frelser. Men dette er ikke kun en formell teknisk sak. Frelsen dreier seg om å ha et livsnært

forhold til Jesus. Ingen kan være kristen uten å ha Den Hellige Ånd i sitt liv, og ingen kan ha Den Hellige Ånd uten at Ånden får prege forholdet til Jesus.

Til tross for at vi av natur ikke alltid vil det som Gud vil, så skjer det forandring i den som er kristen. Denne forandringen står Den Hellige Ånd bak. Den skjer gjerne gradvis og over tid. Det er dette som kalles helliggjørelse. Guds Ånd virker i oss gjennom bibelordet som vi leser og hører forkynt, og gjennom nattverdens sakrament. Gud har født oss inn i sin kirke, som er de helliges samfunn, og som Jesus har knyttet løfter om nærhet og fellesskap til om veiledning og utrustning.

Når Ånden får forme oss blir ikke budene en sur plikt. Da blir ikke formaningene livsfjerne og ufornuftige. Da blir det som å komme gående en søndag formiddag opp mot kirken for å se på glassmaleriene. Ser en de utenfra ser de triste og fargeløse ut, men kommer en inn i kirken, først da får en se lyset og fargene og bildene.

Den Hellige Ånd er livgiveren. Han kan skape om Bibelen fra å være tørre bokstaver til levende, varme og nære ord som angår livet vi lever. Hans oppgave er fremfor noen å peke på Jesus for oss, så vi ser Frelseren og møter den nådige Gud som vil oss alt godt. Ånden kalles sannhetens Ånd, for han vil gjøre slik at sannheten kommer for en dag. Han vil bringe fram i lyset hver minste usannhet i hjertets innerste krok til oppgjør med Gud og til tilgivelse for Jesu skyld.

Den Hellige Ånd samler oss til samfunn i kirken. Han skaper fellesskap mellom mennesker på tvers av grenser som språk, kultur, alder, kjønn og hudfarge. Han knytter sterke bånd mellom oss som barn av Gud, og som søsken i Kristus. Og slik skal det være. Man velger sine venner, men man velger ikke sine søsken. Den Hellige Ånd gir kjærligheten som binder sammen, og vi skal få legge av alt det som stenger i forhold til medmennesker og i forhold til Gud, våge å legge alt i Jesu hender. Han har omsorg uansett livssituasjon, og han elsker oss slik vi er, ikke slik vi burde ha vært.

Takket være pinsen skal vi slippe å være overlatt til oss selv i en hurtig omskiftende og utrygg verden. Gode foreldre gir sine barn omsorg, kjærlighet og rettledning. Alt dette gir Jesus oss ved sin Hellige Ånd. "Jeg skal ikke la dere bli igjen som foreldreløse barn," minnet han disiplene om. Vi er omgitt av omsorg og kjærlighet, for Jesus er nær. Derfor er pinsen en gledens fest. Uten pinse ville Jesu frelsesverk kun vært av teoretisk interesse, ingen kunne tilegnet seg den. Men på grunn av Åndens komme ble evangeliet til liv for oss.

Ære være Faderen og Sønnen og Den Hellige Ånd, som var og er og blir én sann Gud fra evighet og til evighet.